

29. Shaylor R, Weiniger CF, Austin N, et al. National and International Guidelines for Patient Blood Management in Obstetrics. *Anesth Analg*. 2017;124:216–232.
30. Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR. Rodička a novorozenec 2014–2015. ÚZIS ČR, 2017, ISSN 1213-2683 ISBN 978-80-7472-160-1.
31. Arulkumaran S. A Comprehensive textbook of postpartum hemorrhage: an essential clinical reference for effective management: Sapiens. 2012. Volně dostupné na: https://www.glowm.com/resource_type/resource/textbook/title/a-comprehensive-textbook-of-postpartum-hemorrhage-2%3Csup%3Eend%3Csup%3EEdition/resource_doc/1275.
32. Blatný J, Seidlová D, Penka M, et al. Severe postpartum haemorrhage treated with recombinant activated factor VII in 80 Czech patients: analysis of the UniSeven registry. *Int J Obstet Anesth*. 2011;20:367–368.

Seznam autorů

Pracovní skupina

doc. MUDr. Binder Tomáš, CSc.
doc. MUDr. Bláha Jan, Ph.D.
MUDr. Blatný Jan, Ph.D.
MUDr. Buršík Martin
prof. MUDr. Černý Vladimír, Ph.D., FCCM
doc. MUDr. Feyereisl Jaroslav, CSc.
MUDr. Kokrdová Zuzana, Ph.D.
MUDr. Křepelka Petr, Ph.D.
prof. MUDr. Kvasnička Jan, DrSc.
prof. MUDr. Pařízek Antonín, CSc.
MUDr. Seidlová Dagmar, Ph.D.
doc. MUDr. Štourač Petr, Ph.D.

Oponentní skupina

doc. MUDr. Šimetka Ondřej, Ph.D., MBA
prof. MUDr. Ľubušký Marek, Ph.D., MHA
MUDr. Janků Petr, Ph.D.

Podíl autorů na vzniku doporučení:

Členové pracovní skupiny se podíleli na přípravě, průběžném připomínkování a na finální verzi doporučeného postupu. Členové oponentní skupiny připomínkovali verzi připravenou pracovní skupinou. Koordinátory přípravy doporučeného postupu a finálními editory textu byli prof. MUDr. Pařízek Antonín, CSc., a prof. MUDr. Černý Vladimír, Ph.D., FCCM.

Doporučený postup byl převzat k otištění v časopisu *Anesteziologie a intenzivní medicína* se souhlasem vedoucího redaktora časopisu *Česká gynekologie*.

Odkaz na primární publikaci:

Revize doporučeného postupu ČGPS CLS JEP z roku 2008, publikovaného v *Ceska Gynekol*. 2009;74:supplementum;28–31, revize mezioborového konsenzuálního stanoviska z roku 2011, publikovaného v *Ceska Gynekol*. 2013;78:supplementum;38–40.

Schváleno výborem ČGPS ČLS JEP dne 5. 12. 2017

Adresa pro korespondenci:

prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM
cernyvla1960@gmail.com

ZAJÍMAVOSTI Z LITERATURY

Kortikosteroidy v sepsi – definitivní názor?

Rochweg B, Oczkowski SJ, Siemieniuk RAC, et al. *Corticosteroids in Sepsis: An Updated Systematic Review and Meta-Analysis*. *Crit Care Med*. 2018;9:1411–1420.

Početná řada odborníků z pěti zemí z celého světa provedla nový systematický přehled a jeho metaanalýzu s 62 citacemi publikovaných validních článků a s jejich velmi podrobnými soubory a tabulkovými i statistickými údaji.

Věnuje se účinnosti a bezpečnosti podávání kortikosteroidů u septických pacientů v kritickém stavu.

Základem přehledu byly studie získané z databází MEDLINE, EMBASE, CENTRAL a LILACS s dospělými i dětskými pacienty v sepsi – s podáním kortikosteroidů nebo placebo nebo zcela bez podání kortikosteroidů i placebo.

Zařazeno bylo 42 studií splňujících kritéria se souborem 10 194 pacientů. Data byla náležitě statisticky zpracována.

Výsledky: Kortikosteroidy nesníží nebo jen velmi málo sníží relativní riziko úmrtí do 28.–31. dne a pravděpodobně mají malý vliv i na odloženou mortalitu do 60 dnů až do 1 roku. Jen lehce zkrátí pobyt na lůžku intenzivní péče a délku hospitalizace. Významně příznivě ale ovlivní vznik a průběh šoku a SOFA skóre k 7. dnu. Působí naproti tomu nepříznivě svými dalšími účinky – zhoršují ICU svalovou slabost, vyvolávají hypernatremii a hyperglykémii; těm je třeba věnovat zvýšenou pozornost.

Připravila doc. MUDr. Jarmila Drábková, CSc.
e-mail: jarmila.drabkova@fnmotol.cz